

Písemná práce

Volba tématu bude domluvena osobně na 1. přednášce v semestru.

A

Cíl práce:

Srovnání zpracování zvolené problematiky z oblasti české morfologie **ve dvou vybraných mluvnicích současné češtiny** (jedna vybraná publikace bude knihou, ze které se student/studentka bude připravovat k ústní zkoušce z morfologie).

Přehled témat:

1. Morf, morfém, stavba tvaru slova
2. Třídění slovních druhů
3. Gramatická kategorie pádu
4. Gramatická kategorie jmenného rodu
5. Gramatická kategorie životnosti
6. Gramatická kategorie jmenného čísla
7. Gramatická kategorie slovesné osoby a čísla
8. Gramatická kategorie slovesného způsobu
9. Gramatická kategorie slovesného času
10. Gramatická kategorie slovesného rodu
11. Gramatická kategorie vidu
12. Deklinace domácích životných maskulin
13. Deklinace domácích neživotných maskulin
14. Deklinace domácích feminin
15. Deklinace domácích neuter
16. Deklinace přejatých maskulin
17. Deklinace přejatých feminin
18. Deklinace přejatých neuter
19. Adjektiva – definice, třídění, syntaktické funkce, gramatické kategorie
20. Adjektiva – deklinace
21. Pronomina – definice, třídění, syntaktické funkce, gramatické kategorie

22. Pronomina – deklinace
23. Numeralia – definice, třídění, syntaktické funkce, gramatické kategorie
24. Numeralia – deklinace
25. Verba – definice, slovesné tvary
26. Slovesné třídy – kritéria dělení sloves do slovesných tříd
27. Konjugace – 1. třída slovesná, přechody sloves
28. Konjugace – 2. třída slovesná, přechody sloves
29. Konjugace – 3. třída slovesná, přechody sloves
30. Konjugace – 4. třída slovesná, přechody sloves
31. Konjugace – 5. třída slovesná, přechody sloves
32. Verba – izolovaná slovesa
33. Adverbia – definice, třídění, syntaktické funkce, stupňování
34. Prepozice – definice, třídění
35. Konjunkce – definice, třídění
36. Partikule – definice, třídění
37. Interjekce – definice, třídění

Literatura:

CVRČEK Václav a kol. *Mluvnice současné češtiny 1*. Praha: nakladatelství Karolinum, 2010. 353 s. ISBN 978-80-246-1743-5.

ČECHOVÁ Marie a kol. *Čeština – řeč a jazyk*. Praha: ISV nakladatelství, 2000. 407 s. ISBN 80-85866-57-9.

Mluvnice češtiny 2. Tvarosloví. Praha: Academia, 1986. 536 s.

Příruční mluvnice češtiny. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 2008. 799 s. ISBN 978-80-7106-980-5.

ŠTÍCHA František a kol. *Akademická gramatika spisovné češtiny*. Praha: Academia, 2013. 974 s. ISBN 978-80-200-2205-9.

B

Cíl práce:

Vyhledání a vyhodnocení zvolené oblasti morfologických jevů v korpusu SYN2015.

Struktura:

zadání úkolu

užitý dotaz/dotazy

popis postupu vyhledávání

zjištěná frekvence jevů

vyhodnocení dotazu

Příklady úkolů:

1. V korpusu SYN2015 vyhledejte tvary substantiv *kyčel*, *kredenc*, *esej* a zjistěte jejich gramatický rod. V případě kolísání v rodě запиšte frekvenci rodových dublet a ověřte jejich správnost v SSČ.

2. V korpusu SYN2015 vyhledejte dubletních tvary nominativu plurálu slov vz. *pán*, např. *narkoman*, *akrobat*, *ateista*. Při výskytu dublet запиšte jejich frekvenci. Jsou dublety stylově odlišené? Existenci dublet ověřte v SSČ.

Zdroje:

Internetové stránky Českého národního korpusu:

https://ucnk.ff.cuni.cz/co_je_korpus.php

Vyhledávání v ČNK:

<https://www.korpus.cz/>

Registrace pro uživatele ČNK:

<https://www.korpus.cz/toolbar/signup.php>

C

Cíl práce:

Zhodnocení zpracování tvaroslovného učiva v jedné učebnici českého jazyka pro 2. stupeň ZŠ nebo SŠ (uved'te přesný bibliografický údaj učebnice) podle stanovených kritérií:

- přehled probíraných jevů týkajících se problematiky morfologie
- odborná správnost výkladu
- přiměřenost výkladu věku žáků
- množství cvičení
- různorodost cvičení

Pokyny pro psaní seminární práce

1. Práce je psaná spisovnou češtinou odpovídající zásadám odborného stylu.
2. Práce neobsahuje pravopisné chyby.
3. Všechny příklady jazykových jevů (slov, tvarů slov, vět ...) jsou psány kurzívou, pozor na správné užívání spojovníku (-) a pomlčky (–), viz *Pravidla českého pravopisu*.
4. Práce obsahuje seznam použité literatury uvedený za textem (je nutné uvádět zcela přesné bibliografické údaje a nevypouštět některé informace, např. knihu napsal V. Cvrčel a kol.).
5. **Při psaní bibliografických údajů** včetně odkazování na odbornou literaturu se řiďte **pokynem děkana č. 1-2010:**

http://is.muni.cz/do/ped/VPAN/pokdek/Pokyn_dekana_c_1-2010_2_.txt

Při nedodržení uvedených zásad bude práce vrácena k přepracování.